

LUNDS
UNIVERSITET

BESLUT

1

2013-06-27

Dnr PE 2013/356

Rektor

Policy och föreskrifter gällande stipendiefinansiering för försörjning under utbildning eller för förkovran efter avlagd doktorsexamen

Bakgrund

Rektor fattade beslut den 3 mars 2011 om Policy och föreskrifter gällande stipendiefinansiering för försörjning under utbildning eller för förkovran efter avlagd doktorsexamen (LS 2010/68). Mot bakgrund av att universitetsstyrelsen fattat beslut om ny Antagningsordning (där stipendier som studiefinansiering är en del) finns behov av att justera föreskrifterna så att de bättre harmonerar.

Därtill har uppmärksammats att Erasmus Mundus Action 2 (ett EU-finansierat stipendieprogram som avser att öka mobilitet med utvalda regioner utanför EU) på grund av eurokursen tillfälligtvis kan medföra att dessa stipendier kan understiga det lägsta belopp som anges i föreskrifterna.

Mot denna bakgrund föreslås att dessa stipendier får avvika från föreskrifterna.

Universitetsstyrelsen har gett rektor i uppdrag att se över miniminivå för stipendier vid Lunds universitet. Resultatet av uppdraget ska redovisas till universitetsstyrelsen i juni 2014.

Med anledning av att implementeringen av ett elektroniskt stödsystem och uppbyggandet en ny hemsida med syfte att underlätta stipendiehanteringen har färdigställts först under våren 2013 föreslås att utvärderingen av föreskrifterna skjuts fram.

Information enligt 19 § MBL har ägt rum den 20 juni 2013.

Beslut

Universitetet beslutar revidera och fastställa policy och föreskrifter gällande stipendiefinansiering under utbildning eller för förkovran efter avlagd doktorsexamen enligt bilaga.

Utvärdering ska ske senast den 1 april 2015.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad prorektor i närvaro av förvaltningschef Susanne Kristensson efter föredragning av arbetsrättsjurist Kristine Widlund. I handläggningen av ärendet har personalkonsult Marie Fernbrant deltagit.

Eva Wiberg

Kristine Widlund
(Personal)

Kopia
Dekaner
Kanslichefer
Personalchefer
Saco-S
OFR/S
SEKO
Sektionen Personal
Regelverket

Rektor

Policy och föreskrifter gällande stipendiefinansiering för försörjning under utbildning eller för förkovran efter avlagd doktorsexamen

Med stöd av 2 kap 5 § högskolelagen föreskriver Lunds universitet följande.

Policy

Utbildning vid Lunds universitet såväl som förkovran inom forskning efter avlagd doktorsexamen ska i första hand finansieras genom studiestöd, anställning som doktorand, postdoktor eller forskare på postdoktoral nivå. Stipendier till studerande är dock etablerat som finansiering för försörjning såväl internationellt som nationellt och stärker möjligheterna till internationalisering. Sådan finansiering ger ett sämre socialt skydd än vad studiestöd och anställning gör. Stipendiefinansiering ska därmed undvikas så långt det är möjligt. I den mån stipendier används som försörjning under utbildning/ förkovran inom forskning ska mottagaren av stipendiet under vistelsen vid Lunds universitet så långt möjligt behandlas likvärdigt och ha förhållanden likvärdiga jämfört med studenter/forskare i motsvarande situation men med annan finansiering.

Stipendier under *forskarutbildning* ska så långt möjligt undvikas. Strävan ska vara att minska stipendiefinansiering till fördel för anställning som doktorand. Vid kontakter med finansiärer ska fördelarna med anställning påtalas. I de fall stipendiefinansiering ändå förekommer bör överenskommelse träffas med finansiären om att stipendiet ska kunna förlängas för att säkerställa doktorandens utbildning vid eventuell sjukdom eller föräldraledighet. Sådan överenskommelse bör träffas i samband med att överenskommelse om stipendiefinansiering görs. Därutöver bör överenskommelsen omfatta en successiv ökning av stipendiets storlek i analogi med den löneökning som anställda doktorander får. I diskussioner om finansiering ska även vikten av ekonomiskt stöd för försäkringar påtalas.

Stipendier för *postdoktoral förkovran*, inrättat och/eller utbetalat via Lunds universitet medför en risk att Skatteverket betraktar stipendiet som finansiering av arbete utfört för Lunds universitets räkning (lön). Sådan bedömning sker alltid i efterhand och leder till beskattning för såväl stipendiemottagaren som universitet. En sådan bedömning kan medföra att den enskilde eller dess fackliga organisation även med framgång kan hävda att stipendiaten är anställd tillsvidare vid universitetet. Risken för att stipendier betraktas som lön ökar om stipendiet ges till anställd, den som varit anställd inom de senaste två åren eller om stipendiat anställs i direkt anslutning till en stipendieperiod. Således ska varje beslut om stipendium för postdoktoral förkovran noga övervägas.

Syftet med nedanstående föreskrifter är att säkerställa att studenter antagna till utbildning på grund- eller avancerad nivå respektive forskarnivå eller som vistas vid universitetet för meritering inom forskning efter avlagd doktorsexamen och som har stipendier som huvudsaklig försörjning hanteras enhetligt och korrekt. Föreskrifterna ska dessutom säkra att stipendiater får adekvat information om studier-na/motsvarande och de villkor som gäller samt ges råd om exempelvis försäkringsfrågor. Därtill ska föreskrifterna i möjligaste mån hindra icke avsedda skatte- och arbetsrättsliga konsekvenser som kan uppstå i efterhand.

Föreskrifter

Föreskrifterna avser stipendier som är avsedda att vara huvudsaklig försörjning under utbildning eller förkovran inom forskning. Föreskrifterna omfattar:

- inrättande av stipendier,
- stipendier som administreras (utbetalas) via Lunds universitet (se nedan),
- stipendier som beviljats och utbetalas av extern finansiär till stipendiat för ovan angivna ändamål

Avgränsning

- Föreskrifterna avser inte stipendier för finansiering av studieavgift för studier på grund- och avancerad nivå.

Definitioner

Post-doktoralt stipendium: stipendium som utdelas för förkovran inom forskning inom en treårsperiod efter doktorsexamen.¹

Externt stipendium: stipendium som utdelas direkt till stipendiaten från finansiären.

Inrättat stipendium: Lunds universitet beslutar att med medel tilldelade universitetet av extern finansiär inrätta ett stipendium för huvudsaklig försörjning för antagen till utbildning (dock inte forskarnivå) eller för förkovran inom forskning efter avlagd doktorsexamen.

Stipendium administrerat via Lunds universitet: universitetet utbetalar stipendium med medel som kommer från en extern finansiär. Enligt information från Skatteverket är sådant stipendium att betrakta som likvärdigt med stipendium inrättat av universitetet och därmed föreligger samma risk för att det betraktas som ersättning för utfört arbete som för det inrättade stipendiet.²

I samband med utlysningen ska det tillkännages om institutionstjänstgöring kan bli aktuell inom anställningen.

Generellt

Endast person antagen till utbildning på grund nivå/avancerad nivå samt forskarnivå eller inbjuden för egen förkovran efter avlagd doktorsexamen får vistas vid universitetet med stipendium som huvudsaklig försörjning.

Stipendium får *inte utgöra ersättning för arbete* för universitetets räkning.

¹ Stipendier för förkovran inom forskning kan även förekomma senare än tre år efter doktorsexamen t.ex. för att inhämta en specifik kunskap vid ett annat lärosäte.

² Vad gäller Erasmus mundus stipendium ses dock EU som utgivare.

Stipendium får endast *inrättas för person antagen till utbildning (dock inte på forskarnivå)* eller för *förkovran inom forskning efter avlagd doktorsexamen*.

Stipendier som universitetet *inrättar* ska *ledigförklaras*.

Ersättning utöver stipendium får utgå endast för kostnader som hänger samman med utbildningens genomförande t.ex. resor till konferens.

Stipendier för utbildning och som inrättas vid universitet

Stipendier ska inrättas av *fakultetsstyrelsen*. Sådant beslut får delegeras till dekan men inte vidare. Statliga medel får inte användas för stipendier på grund- eller avancerad nivå.

Stipendiat ska få sitt stipendium som inrättas/administreras av Lunds universitet utbetalt månadsvis.

Stipendier för utbildning på forskarnivå (doktorander antagna till utbildning vid Lunds universitet)

Stipendier får inte *inrättas* för utbildning på forskarnivå.³

Medel från statsbudgeten får inte finansiera stipendier för utbildning på forskarnivå. I det sammanhanget avses såväl medel på anslag för forskning och forskarutbildning som andra statliga medel som fördelas via en statlig myndighet.⁴

Doktorander får antas till forskarutbildning med externt stipendium.⁵

Beslut om att en person under sin forskarutbildning ska finansieras med *externt stipendium* fattas av fakultetsstyrelsen. Beslutet får delegeras till annat organ på områdesnivå t.ex. forskarutbildningsnämnd, dekan eller vicedekan med ansvar för utbildning på forskarnivå men inte vidare.

Stipendiets storlek ska motsvara *minst* 28 procent av gällande prisbasbelopp, med undantag för Erasmus mundusstipendiat i de fall eurokursen tillfälligtvis medför att nivån understigs.

Letter of invitation/motsvarande som grund för t.ex. uppehållstillstånd ska undertecknas av dekan. Undertecknandet får delegeras till prefekt, men inte vidare.

Doktorand ska ges skriftlig information om innebörden av stipendiefinansiering vad gäller bl.a. försäkringar, ledighet, sjukdom eller liknande. Denna information ska lämnas till den blivande doktoranden innan beslut om antagning fattas. Informationen ska även inkludera information om vilken typ av försäkringar doktoranden ansvarar för att teckna själv. Doktoranden ska skriftligen bekräfta att informationen mottagits.

³ Antagningsordning avseende utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet. Dnr. LS 2012/719.

⁴ Regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende universitet och högsolor, regeringsbeslut 2012-12-13.

⁵ Antagningsordning avseende utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet. Dnr. LS 2012/719.

En *skriftlig överenskommelse* mellan området och doktoranden ska tecknas före det att stipendiaten påbörjar sin utbildning vid universitetet. Information om gällande sociala villkor ska redovisas i överenskommelsen.

Doktorand ska tillförsäkras en god arbetsmiljö. Prefektens ansvar för *arbetsmiljön* omfattar även stipendiater. Prefekten ska ha kännedom om doktoranden och dennes studier/förkovran vid institutionen.

Doktorander finansierade med stipendium ska ges tillgång till universitetets *företagshälsovård*.

Doktoranden ska registreras i Ladok i samband med att stipendiaten påbörjar sin utbildning vid universitetet.

Doktorand ska ges introduktion och information dels av universitetet centralt och dels av mottagande område/institution.

Mottagande fakultet (dekan eller enligt delegation från dekan) och institution (prefekt) har ansvar för att utbildningen är planerad, sociala villkor är säkerställda och att en kontinuerlig uppföljning sker av doktorandens utveckling/måluppfyllelse. Dekan alternativt prefekt ansvarar också för eventuella konsekvenser som ett felaktigt beslut kan medföra.

Stipendier för utbildning på forskarnivå och där doktoranden är antagen till utbildning vid annat lärosäte

Vid nationellt och internationellt utbyte (doktorsexamen avläggs vid annat lärosäte, nationellt eller internationellt) ska en *skriftlig överenskommelse mellan aktuellt lärosäte och Lunds universitet* upprättas innan stipendiaten påbörjar sin utbildning vid Lunds universitet.

Doktoranden ska registreras i Ladok. Detta gäller doktorander från andra lärosäten som deltar i kurser eller som handleds vid Lunds universitet under en period av utbildningen.

Stipendier för förkovran inom forskning efter avlagd doktorsexamen (post doktoralt).

Stipendier inrättade vid Lunds universitet (internt stipendium)

Stipendier ska inrättas av *fakultetsstyrelsen*. Beslutet får delegeras till dekan, men inte vidare.

Stipendium som inrättas vid universitetet ska, om särskilda skäl inte föreligger, inte överstiga 60 procent per månad av gällande prisbasbelopp.

Stipendium som universitetet inrättar får utgå till en och samma person *under högst 24 månader*.⁶

---

⁶ Vid stipendier längre än två år föreligger risk för att stipendiet betraktas som periodiskt understöd vilket kan leda till att det beskattas i efterhand.

En person som erhållit stipendium för förkovran inrättat av Lunds universitet får *inte anställas i anslutning till avslutad stipendietid*.⁷

Externt stipendium

Stipendium som utges av extern finansiär *direkt till stipendiaten* kan utgå under en längre period än 24 månader under förutsättning att det vid ledigförklarandet avsågs vara för en bestämd period som är längre än 24 månader samt att villkoren är skäliga, vilket bedöms av dekan eller på delegation av prefekt. Externt stipendium får inte vara förenat med krav från finansiären på arbetsprestationer under doktorandens utbildning på forskarnivå.

Beslut om att ta emot en stipendiat för förkovran inom forskning fattas av dekan. Beslutet får delegeras till prefekt, men inte vidare.

En person som erhållit stipendium för förkovran utbetalat av Lunds universitet får *inte anställas i anslutning till avslutad stipendietid*.⁸

Ett stipendium får lägst motsvara 40 procent per månad av gällande prisbasbelopp⁹, med undantag för Erasmus mundusstipendier i de fall eurokursen tillfälligtvis medför att nivån understigs.

Övergripande vad gäller stipendier för förkovran inom forskning efter avlagd doktorsexamen (post doktoralt).

Letter of invitation/motsvarande till exempel för erhållande av uppehållstillstånd ska undertecknas av dekan. Undertecknandet får delegeras till prefekt men inte vidare.

Stipendiat ska ges skriftlig information om innebörden av stipendiefinansiering t.ex. gällande försäkringar, ledighet, sjukdom eller liknande. Information om under vilka former studierna kan bedrivas t.ex. vad gäller ledighet, sommaruppehåll etc. ska lämnas till den tilltänkta mottagaren före beslut om mottagande fattas. Sådan information ska även omfatta information om vilken typ av försäkringar stipendiaten själv bör överväga.

Mellan institutionen och stipendiaten ska en *skriftlig överenskommelse* tecknas före det att mottagaren påbörjar sin förkovran vid universitetet. En sådan överenskommelse ska omfatta en plan för stipendiatens förkovran, finansiering, vistelsens längd samt information om gällande sociala villkor.

Stipendiat ska tillförsäkras en god arbetsmiljö. Prefektens ansvar för *arbetsmiljön* omfattar även stipendiater. Prefekten ska ha kännedom om stipendiaten och dennes studier/förkovran vid institutionen.

⁷ Risk föreligger att stipendiet betraktas som ersättning för arbete som ska utföras för utbetalarens räkning. Ett post-doktoralt stipendium inrättat vid Lunds universitet kan exempelvis inte följas av en anställning.

⁸ Risk föreligger att stipendiet betraktas som ersättning för arbete som ska utföras för utbetalarens räkning. Ett post-doktoralt stipendium utbetalat av Lunds universitet kan exempelvis inte följas av en anställning.

⁹ Det förhöjda prisbasbeloppet för 2013 är 45 400 kronor.

Stipendiat ska ges tillgång till universitetets *företagshälsovård* och möjlighet att delta i *kompetenshöjande kurser*. Kostnader för företagshälsovård och kursverksamhet ska belasta den institution där stipendiaten är registrerad.

Stipendiat ska registreras i Primula i samband med att stipendiaten påbörjar sin förkovran vid universitetet.

Stipendiat ska få sitt stipendium som inrättas/administreras av Lunds universitet utbetalt i förskott, normalt för en tremånadersperiod.

Stipendiat ska ges introduktion och information dels av universitetet centralt och dels av mottagande område/institution.

Mottagande fakultet (dekan eller enligt delegation från dekan) och institution (prefekt) har ansvar för att förkovran/meriteringen är planerad, sociala villkor är säkerställda och att en kontinuerlig uppföljning sker av stipendiats utveckling/måluppfyllelse. Dekan alternativt prefekt ansvarar också för eventuella konsekvenser som ett felaktigt beslut kan medföra.

I samband med registrering av stipendiaten ska universitetet teckna en *särskild personskadeförsäkring SPS* (gäller till, från och på arbetet).

Uppföljning och utvärdering av föreskrifterna ska genomföras senast den 1 april 2015.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Föreskrifterna träder ikraft den 1 juli 2013 då universitetets nu gällande *Policy och föreskrifter gällande stipendiefinansiering för försörjning under utbildning eller för förkovran efter avlagd doktorsexamen* (Dnr LS 2010/68 A13) upphör att gälla.